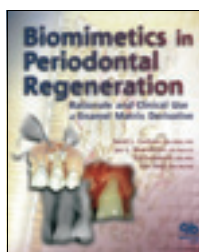

David L. Cochran, Jan L. Wennström,
Eiji Funakoshi og Lars Heijl:
Biomimetics in Periodontal Regeneration

omhandler ikke regenerasjon generelt, men beskriver prinsippene for behandling med emaljematriksproteiner (EMD) Emdogain®.

Dette er nærmest en «oppskriftsbok» på hvordan man klinisk skal utføre en slik behandling, og manualen er organisert slik at klinikeren får illustrert prosessen skritt for skritt. Boken inneholder 10 kapitler, hvorav de to første tar for seg utviklingen av periodontal regenerasjon og biologisk basis for behandling med EMD. De påfølgende kapitler tar for seg pasientseleksjon, mekanismene bak EMD-behandling, behandling av bendedekter med beskrivelse av operasjonsteknikker, gingivale retraksjoner og furkassjonsinvolverte tenner, behandlingsresultat, kombinerte regenerative behandlinger samt produktsikkerhet.

Boken er ingen kritisk evaluering av temaet regenerasjon, men den har en grei gjennomgang av hva som kan/skal skje ved bruk av Emdogain®, noen kirurgiske teknikker og mange fine illustrasjoner og kaspresentasjoner, dvs. som bokens undertittel sier *Rationale and clinical use of enamel matrix derivative*.

Generelt kan man si at dette er en bok for klinikere som interesserer seg for periodontal kirurgi. Regenerasjon er ikke en behandling av tilstanden periodontitt, men en teknikk man benytter i håp om at regenerasjon skal skje i den defekten som har oppstått som følge av periodontitt. Med denne boken får man en lettest, liten manual for klinisk bruk av Emdogain® i forbindelse med flap-operasjoner hvor man vil forsøke å oppnå periodontal regenerasjon, og den inneholder mange fine illustrasjoner og kliniske kaspresentasjoner.

Anne Merete Aass

London: Quintessence Publishing Co, Inc; 2003. 96 sider, 60 illustrasjoner, 60 kliniske bilder, 47 røntgenbilder. ISBN 0-86715-440-3.

Timothy S. Miles, Birgitte Nauntofte
og Peter Svensson, editors:
Clinical Oral Physiology

i undervisningen av tannlege- og tannpleierstudenter. Bøker som fyller dette hullet er derfor velkommen.

Målgruppen for den foreliggende boken er tannlegestudenter. Den kan brukes både i mastergradsstudiet og ved videreutdanning. Den burde også være velkommen for kliniske lærere som ønsker orientering om hva studentene egentlig lærte av oral fysiologi i preklinikken, slik at de kan bruke dette stoffet aktivt i sin undervisning.

I forordet sier redaktørene at deres bok må leses som et supplement til mer generelle lærebøker i fysiologi. Da er det vanskelig å vurdere hvor mye generelt stoff som må inkluderes for å understreke sammenhengen mellom generell og oral fysiologi. Stort sett har forfatterne lyktes med dette, men det er også viktig å anvende begreper fra generell fysiologi der det er relevant. Sentrale fysiologiske begreper som homøostase, regulering ved negativ feedback og forsterkning ved positiv feedback kunne f.eks. vært anvendt i beskrivelsen av orale reflekser. Bruken av begrepet «clearance» i kapitlet om saliva skiller seg også fra bruken av det samme begrepet i nyrefysiologien som studentene kjenner fra generell fysiologi. Dette burde kanskje vært påpekt i teksten.

Tittelen antyder en fysiologisk tilnærming til primære kliniske problemstillinger, men boken tar utgangspunkt i fysiologi og belyser stoffet med eksempler fra klinikken. Dette er vanlig i de fleste lærebøker i fysiologi, og rettfærdiggjør neppe bruken av «clinical» i tittelen.

Et positivt trekk ved boken er at den på flere områder trekker inn utviklingsaspektet ved å beskrive situasjonen hos barn eller eldre.

Hele 12 forfattere har bidratt til boken. Man kan da vente en oppdatert fremstilling hvor forfatterne bidrar på

områder hvor de selv er aktive som forskere. Dette synes også å være tilfelle. Umami er f.eks. kommet med som en femte smakskvalitet i kapitlet om smak og lukt, men ikke i kapitlet om saliva. Her burde de tre redaktørene sørget for en synkronisering av tekstene. Et problem med å bruke flere forfattere til å skrive en lærebok, er nettopp at fremstillingen – både faglig og pedagogisk – kan sprike for meget. Dette problemet er tydelig i denne boken: Kapitlene om termofølsomhet og mekanisk følsomhet synes unødvendig detaljerte med utstrakt presentasjon av originale forsøksdata og kan være vanskelig tilgjengelige, mens kapitlet om ben og kalsium-metabolisme er for overfladisk; dette temaet dekkes bedre i en vanlig lærebok i fysiologi.

Boken har meget gode kapitler om sentrale områder som salivasjon, lukt og smak, orofacial smerte og pulpa. Oral nevromuskulær funksjon som tygging og svelging er også rimelig bra dekket. Undertegnede satte særlig stor pris på kapitlene om tale og beskyttelsesmekanismer. Disse temaene, som man ofte ikke finner behandlet i lærebøker, hører absolutt hjemme her.

I dag hvor enhver forelesning helst skal suppleres med fargerike powerpoint-presentasjoner, virker denne boken påfallende gammeldags i sin layout. Illustrasjonene er – med et par unntak – i svart/hvitt. Dessuten kunne det vært brukt langt flere figurer bl.a. for å gi oversikter over refleksbuer og reguleringssystemer.

Til tross for enkelte innvendinger mot boken, bør den prøves som lærebok for studenter i odontologi. Både lærere og studenter vil finne mye stoff som grunnlag for diskusjon. Boken har en god indeks som gjør den lett å bruke. Et godt utvalg av sentrale referanser til hvert kapittel gjør det også lett å finne bakgrunnsstoff.

Asbjørn Røed

København: Quintessence Publishing Co. Ltd.; 2004. 297 sider, 20 tabeller, 84 figurer. ISBN 1-85097-091-2.